

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON BADIY AKADEMIYASI
KAMOLIDDIN BEHZOD NOMIDAGI MILLIY RASSOMLIK
VA DIZAYN INSTITUTI

“TASINQOLAYMAN”
Direktori
N.B.Sayfullaev
6 2019 yil

“KELISHILDI”
OzBA bosh ilmiy kotibi
F.A.Abidjanova
06 2019 yil

KASBIY (IJODIY) IMTIHONLAR DASTURI VA
BAHOLASH ME‘ZONLARI

“Chizmatasvir”, “Rangtasvir”, “Kompozitsiya” fanlari

5150900- Dizayn: turlari bo‘yicha:

5150901- Kompyuter grafikasi va badiiy foto

5150902- Reklama va amaliy grafika

5150903-Intererni loyihalash

5150904-Libos va gazlamalar

5150905-Sanoat dizayni

5111000 - Kasb ta‘limi. (Dizayn (turlari bo‘yicha)):

5111052 - Interyerni loyihalash

5111053 -Libos va gazlamalar

TOSHKENT – 2019 YIL

Dastur Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomlik va dizayn instituti O'quv-uslubiy kengashida ko'rib chiqilgan va ma'qullangan. 2019 yil "18" 06 dagi "10" sonli majlis bayonnomasi.

Tuzuvchilar: N.Mannopova - MRDI Dizayn kafedrası mudiri
F.Z.Atahanova- MRDI Libos dizayni kafedrası mudiri

Taqrizchilar: D.A.Nazilov - Toshkent arxitektura va qurilish instituti professori, arxitektura fanlari doktori
A.Mustaev - MRDI Reklama va amaliy grafika kafedrası mudiri

KIRISH

Mazkur dasturda 5150900- Dizayn: turlari bo'yicha (5150903-interyerni loyihalash, 5150904-libos va gazlamalar; 5150901-kompyuter grafikasi va badiiy foto; 5150902- reklama va amaliy grafika)hamda 5111000- kasb ta'limi. Dizayn turlari bo'yicha (5111052-interyerni loyihalash, 5111053-libos va gazlamalar, 5150905-Sanoat dizayni ta'lim yo'nalishlariga kirish ijodiy imtihonlari bo'yicha topshiriqlarni bajarish va ularni baholash mezonlari ochib berilgan.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoniga binoan tuzilgan O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasining to'rtinchi bandida belgilangan vazifalarni bajarishni ta'minlash hamda badiiy ta'limdagi uzluksizlikni ta'minlash va dizayn yo'nalishining o'ziga xosligidan kelib chiqib "Chizmatasvir", "Rangtasvir", "Kompozitsiya" fanlari bo'yicha tuzilgan ushbu sinov dasturi badiiy ta'lim talablari asosida ishlab chiqilgan.

1. Kirish imtihonlariga kiritilgan fanlarning maqsad va vazifalari.

"Chizmatasvir", "Rangtasvir", "Kompozitsiya" fanlari bo'yicha ijodiy imtihonlar qo'yilishidan maqsad - abituriyentlarda dizayn turlaridan kelib chiqib hamda tasviriy san'atdagi kasbiy mahorat, amaliy ko'nikmalarning shakllanganlik va ijodiy faoliyatga moyillik darajasini aniqlashdir.

2. Abiturientning bilim va ko'nikmalariga qo'yiladigan talablar.

Chizmatasvir fanidan abituriyent:

- perspektiva qurish;
- hajmiy-fazoviy his etish;
- komponovka asoslarini bilish;
- tasvirlash vositalari va ashyolarini qo'llay olish ko'nikmalarini namoyish etishi kerak.

Rangtasvir fanidan abituriyent:

- rangtasvirning ilk savodini, rangtasvirda ishlash vositalari yordamida fazoni, kompozitsiyani, koloritni (ranglar va rang tuslarini), buyumlarning ashyoviyiligini aks etira olish ko'nikmalarini namoyish etishi kerak.

Kompozitsiya fanidan abituriyent:

- fazoni uyg'unlashtirishning vositalarini qo'llash hamda turli texnikalarda bilan ishlay olish;
- tasvirlashning turli ashyolari va texnikalarida ishlay olish ko'nikmalarini va

ijodiy fantaziyasini namoyish qilishi kerak.

“Dizayn: turlari bo‘yicha” hamda “Kasb ta‘limi: Dizayn turlari bo‘yicha” ta‘lim yo‘nalishlariga kirish (ijodiy) imtihonlari

2019-2020 o‘quv yili qabulida 5150900-Dizayn: turlari bo‘yicha (5150903-interyerni loyihalash, 5150904-libos va gazlamalar, 5150901-kompyuter grafikasi va badiiy foto; 5150902- reklama va amaliy grafika) hamda 5111000-kasb ta‘limi. Dizayn turlari bo‘yicha (5111052-interyerni loyihalash, 5111053-libos va gazlamalar), 5150905-Sanoat dizayni ta‘lim yo‘nalishlariga o‘qishga kiruvchi abituriyentlar kasbiy (ijodiy) imtihonlarni quyidagi fanlardan topshiradilar.

	Fan nomi	Maksimal qo‘yiladigan ball
1.	Chizmatasvir	63
2.	Rangtasvir	33
3.	Kompozitsiya	93
	Jami	189

“Chizmatasvir” fani bo‘yicha

Fanining nomi	Beriladigan topshiriq	Berilgan vaqt
Chizmatasvir	Gipsdan yasalgan antik haykalli natyurmort	8 soat

Chizmatasvir fanidan gips haykalli (kallali) natyurmort uslubiy fonda qo‘yiladi. Bunda buyumlarning plastikasi chuqur tahlil qilinishi; natyurmortni joylashtirish jarayonida atrof- muhit inobatga olinishi; predmetlar proporsiyasi, katta va kichik hajm ko‘rinishlariga ahamiyat berilishi lozim.

Topshiriq kattaligi 40x60 sm. bo‘lgan planshetga bajarilishi kerak.

Abituriyent topshiriqni, qoraqalamda vatmanga ishlaydi.

Chizmatasvir fanidan to‘planadigan maksimal ball:63 ball.

Kasbiy (ijodiy) imtihonda abituriyent tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezonlar asosida baholanadi.

T/r	Baholash mezonlari	To‘liq bajarilgandagi maksimal ball
1.	Natyurmortning kompozitsyon joylashuvi	6,3 ball
2.	Proporsiyalarni to‘g‘ri topilishi	6,3 ball
3.	Rakurs holatining topilish darajasi	6,3 ball
4.	Katta va kichik shakllarning to‘g‘ri joylashganligi	6,3 ball
5.	Yorug‘ va soyani ishlanaishidagi mahorati	6,3 ball
6.	Yuzaga to‘g‘ri joylashtirilganligi	6,3 ball
7.	Gips haykalining harakterli xususiyatini topilganligi	6,3 ball
8.	Gips haykalining atrof-muhit bilan	6,3 ball

	bog'langanligi	
9.	Chizmatasvirda ketma-ketlikning to'g'ri bajarilishi	6,3 ball
10.	Chizmatasvirning tugallanish darajasi	6,3 ball

“Rangtasvir” fani bo'yicha

Fanining nomi	Beriladigan topshiriq	Berilgan vaqt
Rangtasvir	Gipsdan yasalgan antik haykali natyurmort	8 soat

Rangtasvir fanidan gips haykal ishtirogidagi natyurmort tasvirlanadi. Fon rangli matolardan tashkil topgan bo'ladi. Bu topshiriqlar bajarilayotganda buyumlar va matolarning plastikasi chuqur tahlil qilinishi; issiq va sovuq ranglardan to'g'ri foydalanish; natyurmortni joylashtirish jarayonida atrof-muhit inobatga olinishi kerak bo'ladi.

Natyurmort suvbo'yoq (akvarel) uslubida ishlanganligi sababli shaffoflik holatini saqlab qolishga va reallikka katta ahamiyat berish zarur.

Topshiriq hajmi 40x60 sm. bo'lgan planshetga bajarilishi kerak.

Topshiriqni “tarshon” yoki “vatman” qog'oziga suvbo'yoq orqali ishlanadi.

Rangtasvir fanidan to'planadigan maksimal ball: 33 ball.

Kasbiy (ijodiy) imtihonda abituriyent tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezonlar asosida baholanadi.

T/r	Baholash mezonlari	Berilgan vaqt
1.	Natyurmortning kompozitsiyon joylashuvi	3,3 ball
2.	Proporsiyalarni to'g'ri topilishi	3,3 ball
3.	Rakurs holatining topilish darajasi	3,3 ball
4.	Ranglarda tuslarga ajratish mahorati	3,3 ball
5.	Issiq va sovuq ranglardan to'g'ri foydalanish	3,3 ball
6.	Yuzaga to'g'ri joylashtirilganlik holati	3,3 ball
7.	Gips haykalining ranglar orqali to'g'ri ifodalanganligi	3,3 ball
8.	Gips haykalining atrof muhit bilan bog'langanligi	3,3 ball
9.	Ranglarda ketma-ketlikning to'g'ri bajarilishi	3,3 ball
10.	Rangtasvirning tugallanish darajasi	3,3 ball

“Kompozitsiya” fani bo'yicha

Fanining nomi	Beriladigan topshiriq	Berilgan vaqt
Kompozitsiya	Mutaxassislikdan kelib chiqib berilgan vazifa yoki mavzu bo'yicha maxsus kompozitsiya yaratish	8 soat

Kompozitsiya fanidan topshiriq dizayn turidan kelib chiqib bajariladi. Abiturient topshiriqni bajarish jaryonida qaysi ashyoda ishlashni o'zi erkin tanlaydi. Bunda mutaxassislik va berilgan topshiriqdan kelib chiqib vazifa bajarilishi kerak.

Topshiriq kattaligi 40x60 sm.dan kichik bo'lmagan planshetga yoki mutaxassislikdan kelib chiqib boshqa formatda bajarilishi mumkin.

Kompozitsiya fanidan to'planadigan maksimal ball: 93 ball.

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha (5150903-Dizayn interyerni loyihalash), 5150905-Sanoat dizayni, 5111000-Kasb ta'limi Dizayn (5111052-interyerni loyihalash) ta'lim yo'nalishlarida **Kompozitsiya** fanidan ijodiy imtihonda abituriyent tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezonlar asosida baholanadi.

T/r	Baholash mezonlari	To'liq bajarilgandagi maksimal ball
1.	Bajarilganishning mavzuga mosligi	6,2 ball
2.	Kompozitsiya mavzu jihatidan original topilganligi	9,3 ball
3.	Kompozitsiyaning g'oyasi, mazmuni, mohiyati, mutaxassislikka xosligi	12,4 ball
4.	Bajarilgan ishning badiiy obrazi shakllantirilganligi	12,4 ball
5.	Bajarilgan ishda kompozitsion qonun qoidalarga amal qilinganligi	9,3 ball
6.	Kompozitsiyani perspektivada to'g'ri topilganligi	9,3 ball
7.	Badiiy va g'oyaviy ifodada rang yechimlarining to'g'ri topilganligi	6,2 ball
8.	Kompozitsiya markazining to'g'ri topilganligi	6,2 ball
9.	Kompozitsiyani tasvirlash mahorati (grafikasi)	12,4 ball
10.	Ishlanish mahorati va uning tugallanish darajasi	9,3 ball

5150900–Dizayn: turlari bo'yicha (5150902-reklama va amaliy grafika) ta'lim yo'nalishida **Kompozitsiya** fanidan ijodiy imtihonda abituriyent tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezonlar asosida baholanadi.

T/r	Baholash mezonlari	To'liq bajarilgandagi maksimal ball
1.	Berilgan mavzuni kompozitsiyasini qog'oz tekshirish to'g'ri joylashtirish	9,3 ball
2.	Kompozitsiya mavzu jihatidan original topilganligi	9,3 ball
3.	Kompozitsiya g'oyasi, mazmuni, mohiyati mutaxassislikka xosligi	9,3 ball

4.	Asarning kompozitsion g'oyaviy mazmuni	9,3 ball
5.	Badiiy va g'oyaviy ifodada ranglardan to'g'ri foydalanish	9,3 ball
6.	Kompozitsiyani perspektivada to'g'ri topilganligi	9,3 ball
7.	Tasvirning dizayn mutaxassisligiga mosligi	9,3 ball
8.	Kompozitsiya markazining to'g'ri topilganligi	9,3 ball
9.	Mavzuning mazmuni, ma'nosi hamada ranglar uyg'unligi	9,3 ball
10.	Ishlanish mahorati va uning tugallanish darajasi	9,3 ball

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha (5150901- Kompyuter grafikasi va badiiy foto) ta'lim yo'nalishida **Kompozitsiya** fanidan ijodiy imtihonda abituriyent tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezonlar asosida baholanadi.

T/r	Baholash mezonlari	To'liq bajarilgandagi maksimal ball
1.	Yoritish uskunalaridan, fotoapparatdan foydalanishi	9,3 ball
2.	Foto asarning kompozition xarakterini ochib berish	9,3 ball
3.	Olingan fotosuratni Fotoshopdagi ishlovi va fotoqogozga bosma nusxa olishligi	9,3 ball
4.	Foto asarning kompozitsion g'oyaviy mazmuni	9,3 ball
5.	Kompozitsiya mavzu jihatidan original topilganligi	9,3 ball
6.	Kompozitsiyani perspektivada to'g'ri topilganligi	9,3 ball
7.	Tasvirning dizayn mutaxassisligiga mosligi	9,3 ball
8.	Kompozitsiya markazining to'g'ri topilganligi	9,3 ball
9.	Mavzuning mazmuni, ma'nosi hamda ranglar uyg'unligi	9,3 ball
10.	Ishlanish mahorati va uning tugallanish darajasi	9,3 ball

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha (5150904-libos va gazlamalar) hamda 5111000-Kasb ta'limi: Dizayn (5111053-libos va gazlamalar) ta'lim yo'nalishlarida **Kompozitsiya** fanidan ijodiy imtihonda abituriyent tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezonlar asosida baholanadi.

T/r	Baholash mezonlari	To'liq bajarilgandagi maksimal ball
1.	Bajarilganishning mavzuga mosligi	12,4 ball
2.	Kompozitsiya mavzu jihatidan original topilganligi	9,3 ball
3.	Kompozitsiyaning g'oyasi, mazmuni, mohiyati, mutaxassislikka xosligi	12,4 ball
4.	Bajarilgan ishning badiiy obrazi shakllantirilganligi	12,4 ball
5.	Bajarilgan ishda kompoitsion qonun qoidalarga amal qilinganligi	9,3 ball

6.	Odam gavdasining tasvirlanishida proporzionalarga rioya qilinganligi	9,3 ball
7.	Badiiy va g'oyaviy ifodada rang yechimlarining to'g'ri topilganligi	9,3 ball
8.	Kompozitsiyani tasvirlash mahorati (grafikasi)	9,3 ball
9.	Ishlanish mahorati va uning tugallanish darajasi	9,3 ball

3. Kasbiy (ijodiy) imtihonlarni o'tkazish tartibi.

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha (5150903-interyerni loyihalash, 5150904 - libos va gazlamalar; 5150905-Sanoat dizayni; 5150901-kompyuter grafikasi va badiiy foto; 5150902- reklama va amaliy grafika) hamda 5111000- Kasb ta'limi: Dizayn turlari bo'yicha (5111052-interyerni loyihalash, 5111053-libos va gazlamalar ta'lim yo'nalishlariga hujjat topshirgan abituriyentlar jadval asosida belgilangan kunlarda ijodiy imtihonlar 9⁰⁰ dan 12⁰⁰ gacha va 13⁰⁰ dan 16⁰⁰ gacha davom etadi.

Qabul komissiyasi tomonidan shakllantirilgan 30 nafar abituriyentlardan iborat bo'lgan guruhlar ijodiy imtihon uchun belgilangan auditoriyalarda topshiriqlarni bajaradilar.

Har bir fan bo'yicha sinov o'tkazuvchi komissiya az'olari kamida 3 nafarni tashkil etadi. Komissiyaning tarkibiga sohaning yetuk amaliyotchi mutahassisleri, mutaxassislik kafedralari professor-o'qituvchilari, oily ta'lim tizimida faoliyat yuritayotgan professor-o'qituvchilarjalb etiladi.

Baholash komissiyasi a'zolari har bir fan uchun belgilangan baholash mezoniga asosan ish yuritadi.

4. Kasbiy (ijodiy) imtihonlar natijalar bo'yicha "Apellyatsiya" tartibi

Abituriyentlar tomonidan kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari bo'yicha institut qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'atiga natijalar e'lon qilingan kundan boshlab kasbiy (ijodiy) imtihonlar natijalari bo'yicha tushgan norozilik (apellyatsiya) arizalari oliy ta'lim muassasasi qabul komissiyasi tomonidan 24 soat davomida ko'rib chiqiladi.

Murojaat faqat o'zining ijodiy ishlari va ballari haqida bo'lsa qabul qilinadi.

Boshqa abituriyentlar haqida yozilgan shikoyat arizalari qabul qilinmaydi.

Asos: Vazirlar mahkamasining 2017 yil 20 iyundagi 393-sonli qarorining 1-ilovasida keltirilgan "Oliy ta'lim muassasalarining bakalavriatiga talabalarni o'qishga qabul qilish tartibi to'g'risida"gi NIZOMI.

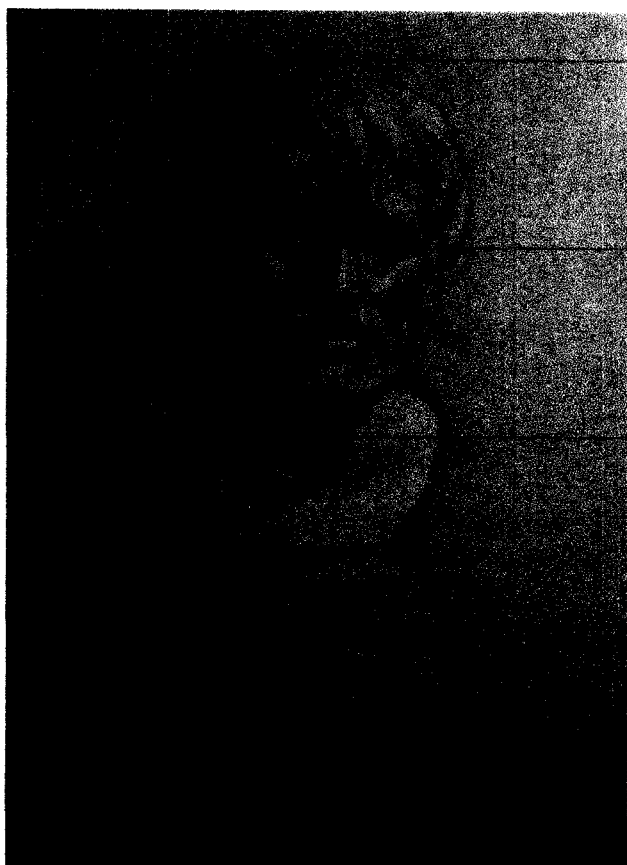
Uslubiy ko'rsatmalardan namunalar

CHIZMATASVIR FANI

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha (5150903-interyerni loyihalash, 5150904-libos va gazlamalar; 5150901-kompyuter grafikasi va badiiy foto; 5150902- reklama va amaliy grafika) hamda 5111000 - kasb ta'limi:(dizayn turlari bo'yicha (5111052-interyerni loyihalash, 5111053-libos va gazlamalar)

Vazifa: Gipsdan yasalgan antik haykalli natyurmort.

Namunalar:

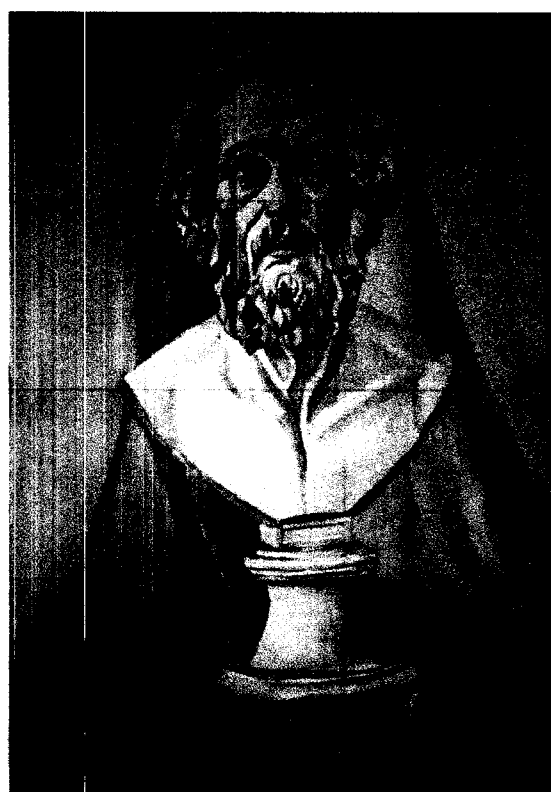

RANGTASVIR FANI

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha (5150903-interyerni loyihalash, 5150904-libos va gazlamalar; 5150901-kompyuter grafikasi va badiiy foto; 5150902- reklama va amaliy grafika) hamda 5111000 - kasb ta'limi:(dizayn turlari bo'yicha (5111052-interyerni loyihalash, 5111053-libos va gazlamalar)

Vazifa: Gipsdan yasalgan antik haykalli natyurmort.

Namunalar:

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha 5150904-libos va gazlamalar; 5111000 - kasb ta'limi: (5111053-libos va gazlamalar).

Vazifa: Mutaxassislikdan kelib chiqib berilgan vazifa yoki mavzu bo'yicha maxsus kompozitsiya yaratish
Namunalar:

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha (5150903-interyerni loyihalash, 5111000
- kasb ta'limi (5111052-interyerni loyihalash

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha: 5150901-kompyuter grafikasi va badiiy foto ta'lim yo'nalishi.

5150900-Dizayn: turlari bo'yicha: 5150902- «Reklama va amaliy grafika» ta'lim yo'nalishi.

*Возможные
вкусности*

